

a fiatal tehetségek lapja

XXIII. évfolyam 1. szám

2021. február

diétalálózó

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

**SPÓROLNI MENŐ
ÉS HASZNOS!**

**NAGY DIÁK TESZTEK
TE MIBEN VAGY JÓ?**

**A TÁNC, MINT
ÉLETSTÍLUS**

CARSON GOMA

„A humor és az őszinteség az erősségük”

NETBIZTOS VIDEÓPÁLYÁZAT

BIZTONSÁGBAN VAGY AZ INTERNETEN? TUDOD, MIRE FIGYELJ SZÖRFÖLÉS, CSETELÉS, KERESGÉLÉS, ZENEHALLGATÁS, VIDEÓNÉZÉS ÉS BLOGOLÁS KÖZBEN? KÉSZÍTS RÓLA VIDEÓT, HOGY SEGÍTS A TÖBBIÉKNEK IS OKOSAN HASZNÁLNI A NETET! A TELÉNOR ÉS A DUE KÖZÖS PÁLYÁZATÁRA 2021. MÁRCIUS 31-IG JELENTKEZHETSZ.

BEADÁSI HATÁRIDŐ:
2021. MÁRCIUS 31.

DÍJAK:

1. helyezett:

1 tablet + Hipernet mobil-internet-szolgáltatás 6 hónapra

2. helyezett:

1 okostelefon
Telenor M tarifával 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon
Telenor S tarifával 3 hónapra

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. Az egyik a biztonságos internet-használat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban. A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét vagy nagyobb részét is feldolgozhatod. A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt. Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni. A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a DUE 2021. évi nyári médiatáborába, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül. Az anyagodat töltsd fel a Youtube-ra, és a linked küldd be a pályázatbeadó felületen!

Új év, új én?

Ha tippelnem kéne: a jóléti társadalmakban élő emberek túlnyomó része Szilveszter este megfogadja, hogy az új évben tenni fog a testéért. Vannak, akik hízni szeretnének, de az általam hallottak alapján a legtöbben mégiscsak leadni szeretnének súlyukból, avagy a zsirt izommá alakítani. Habár egyre inkább elfogadó környezetben élünk, ahol nem ciki XL-es ruhákat hordani, a mai divattrendek mégiscsak azt sulykolják az emberbe, hogy akkor jó, ha a popsi kerek, és nem az elfogyasztott BigMac-ek után.

Hosszú éveken keresztül élsportoltam, és bár már pár éve abbahagytam egészségügyi gondok miatt, a sport továbbra is az életem része tudott maradni. A napjaim legüdítőbb pillanata volt, mikor a sok unalmas óra és a könyvek feletti görnyedés után felfrissült a szervezetem egy kis mozgással.

A karanténban viszont ez (is) elveszett. Nekem szükségem van például pilatesezés közben oktatói instrukcióra. Mert benyomhatom én a YouTube-on az ausztrál, bikinimodell testalkattal megáldott nő videóit, de nincs az az isten, hogy tudjam követni, és ami még ennél is fontosabb, hogy helyesen tudjam utánozni a mozdulatait. De küzdök, mert hiányoznak az izmaid, amik a karantén hosszával egyenesen arányosan épülnek lefelé. Már a befőttesüveg kupakját se tudom férfi segítség nélkül lecsavarni. Teljes kiszolgáltatottság.

De nem csak fizikailag szeretnék megújulni újévi fogadalom címszó alatt, hanem szellemi felrögzítésre is szüksége van a szervezetemnek. Mostanában sokszor azon kapom magam, hogy fekszem, és céltalanul görgetem a Facebook feedem. Pedig ha valaki, akkor én mindig is olyan ember voltam, aki megállás nélkül pörgött. Szinte már igénylem, hogy ne legyen egy szabad percem se. Ezért úgy döntöttem, hogy kihasználom a felszabadult időmet, és valami hasznosba fektetem.

Ennek köszönhetően új recepteket kísérleteztem ki. Megtanultam új szoftvereket használni, és kezelni a digitális rajztáblámat, ami már legalább két hónapja kihasználatlanul porosodott a polcon. Abszolút megéri ilyen vállalkozásokba belevágni az új év kezdetén. Kipróbálni valamit, amit régóta szerettél volna, és megvalósítható négy fal között. Ez számomra abszolút imitálja az érzést, hogy hasznosan töltöm az időmet.

(Szalai Boglárka)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2021. február, XXIII. évfolyam 2. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Szalai Boglárka • Februári szerzőink: Bihari Bernadett Luca, Bogdán Noémi, Novák Henrietta, Reisinger Márk, Szalai Boglárka, Velek Domonkos, Vincze-Hajnal Blanka • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, a Miniszterelnökség, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapok beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stilizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmaért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

Tanulj külföldön!

NÉHA ÚGY ÉRZED, LEGSZÍVESEBBEN VILÁGGÁ MENNÉL? IGAZI KALANDRA VÁGYSZ, AMI MEGVÁLTOZTATJA AZ ÉLETED? AKKOR BIZONY AZ ERASMUS+ ÉS AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET PROGRAMJÁT NEKED TALÁLTÁK KI! ÉS UGYAN A VILÁG MÉG A FEJE TETEJÉN ÁLL A JÁRVÁNYHELYZET MIATT, DE EMIATT NEM SZABAD LEMONDANI A JÖVŐD TERVEZÉSÉRŐL.

MI AZ AZ ERASMUS+?

Az Erasmus+ az európai oktatás, képzés, ifjúságügy és sport támogatására irányuló uniós program, amely a fiataloknak biztosít lehetőséget arra, hogy tanulmányokat folytassanak, képzésben vegyenek részt és tapasztalatot szerezzenek külföldön. A programnak köszönhetően pedig évről évre több ezer magyar hallgató utazik külföldi részképzésre vagy szakmai gyakorlatra. A programban az EU tagországain kívül Macedónia, Izland, Liechtenstein, Norvégia és Törökország vesz részt. A fogadó intézményben nem kell tandíjat fizetni, a kiutazó hallgatók nagy része pedig Erasmus-támogatást is kap.

KIK VEHETNEK RÉSZT A PROGRAMBAN?

A program hallgatók, gyakorlók, önkéntesek, fiatalok, tanulók, felnőtt tanulók, tanárok, pedagógusok, egyetemi oktatók, trénerok, ifjúsági munkások, oktatási, képzési vagy ifjúsági területen működő szervezetek munkatársai számára nyújt részvételi lehetőséget.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK AZ ISKOLÁDBAN

Az Erasmus+ projektekben az iskolád pályázik, de a te aktív részvételedre is szükség van a sikerhez. Az iskolák több európai országból közösen dolgoznak

egy témán. A megálmodott projekt lehetőséget biztosít számodra, hogy...

- eljuss valamelyik európai országba,
- gyakorold a nyelvet, amit tanulsz,
- projektmunkában együtt dolgozzatok egy külföldi iskola diákjaival.

Ha te is szeretnél a programban részt venni, keresd meg a legkreatívabb tanárodat és hívd fel a figyelmét az Erasmus+ Iskolai, óvodai stratégiai partnerségek lehetőségeire!

JELENTKEZÉS EGYETEMI, FŐISKOLAI HALLGATÓK SZÁMÁRA:

Minden hallgató egyszer utazhat ki részképzésre, és egyszer szakmai gyakorlatra – egyszerre legalább két hónapot, egy képzési cikluson belül maximum 12 hónapot tölthetsz el külföldön Erasmusszal.

Általában már a tervezett kiutazást megelőző tanévben kell jelentkezned az ösztöndíjra a saját egyetemeden, főiskoládon, attól függetlenül, hogy az őszi vagy a tavaszi félévre pályázol. Először általában a Neptunban kell jelezned, hogy pályázni szeretnél, a dokumentumokat pedig a tanszéki vagy az intézményi Erasmus-koordinátornak kell leadnod. Ha részképzésre szeretnél kiutazni, a saját intézményed partneregyetemei közül válaszd ki egy-három intézményt, a sorrend megjelölésével.

KÜLFÖLDI SZAKMAI GYAKORLAT

Vegyél részt szakmai gyakorlaton egy külföldi vállalatnál és/vagy szakképző intézményben! Fejlesztheted szakmai és nyelvi tudásodat, plusz munkatapasztalatot szerezhetsz. Csoportosan utazhattok ki, és egy mentor segíti majd a beilleszkedéseket. Mindehhez a solidnak Erasmus+ mobilitási pályázatot kell benyújtania. Keresd fel a projekttel foglalkozó tanárt, vagy érdeklődj szakmai tanárodnál, osztályfőnöködnél!

Ha felsőoktatási intézmény hallgatója

vagy: Szakmai gyakorlati pályázatot a legtöbb felsőoktatási intézmény évente több alkalommal vagy akár folyamatosan meghirdet. Alapszakszosok legkorábban

a második évükben utazhatnak ki részképzésre – szakmai gyakorlatra azonban már az első évben is. Szakmai gyakorlat esetén te választhatod ki, hogy hol szeretnél dolgozni, de érdemes megkérdezni a tanszéken, milyen kapcsolataik vannak. Szakmai és nonprofit szervezetek, illetve egyetemek is szóba jöhetnek.

és visszailleszkedni, amikor már hazatértél. Ezt az Európai Ifjúsági Portálon keresztül teheted meg. (Beállítások: Organisation country » Hungary, Scope » Volunteering, Role » Supporting.) https://europa.eu/youth/volunteering/organisations_en 4. Találkozzatok a projekt előtt. Videóhívással fel tudjátok mérni, hogy a téged fogadni vágyó szervezettel mennyire álltok készen a közös munkára, összeegyeztethető-e az igényeitek. Fontos, hogy mielőtt költöznél, alaposan olvasd át az önkéntes szerződést (Volunteer Agreement), amely meghatározza, milyen körülmények között fog telni az önkéntesség.

VEGYÉL RÉSZT IFJÚSÁGI CSERÉN!

Az ifjúsági csere különböző országokból érkező fiatalok (13-30 év közöttiek) csoportjainak teremt lehetőséget a találkozásra és az egymástól való tanulásra. Az 1-3 hetes, iskolán kívüli program során külföldi fiatalokkal dolgozhatsz együtt egy izgalmas témán. A téma sok minden lehet: street art, kihalt állatfajok védelme, drámapedagógia stb. Cseréket nem az iskolában találsz, hanem általában egyesületek, civil szervezetek szervezik.

VÉGEZETÜL NÉHÁNY ÉRV, HOGY MIT AD PLUSZBAN NEKED A PROGRAM:

Nyelvtanulás: te is tudod, ez ma már mindenhol alapelvárás. Hiába szenvedsz évekip az iskolapadban vagy nyelvtanfolyamokon, sosem leszel olyan profi, mintha kint élsz egy ideig az anyaországban és nap mint nap gyakorlod a nyelvet.

Kultúra: a külföldi ösztöndíj programok remek lehetőséget nyújtanak arra, hogy megismerd egy másik ország szokásait, lakóit, életét.

Barátok: nem te leszel az egyetlen külföldi hallgató, rajtad kívül jó eséllyel több tucat más beleváló cserediák érkezik a világ minden egyes pontjáról. Jó alkalom, hogy ismerkedj, nyitottabb légy, új barátokat, kapcsolatokat szerezz.

Önismeret: akárhonnán is nézzük, egy idegen országban egyedül boldogulni az igazi mélyviz. Jó alkalom arra, hogy jobban megismerd saját magadat, azt, hogy hogyan reagálsz a legkülönfélébb helyzetekre. Az elején nem lesz könnyű, talán szíved szerint haza is rohannál, de ahogy múlnak a napok, rá fogsz jönni, mennyi mindenre képes vagy.

Függetlenség: külföldön nincs ott se anyu, se apu, így meg kell tanulnod magadra számítani, a saját talpraesettségedben bízni. Azért ne izgulj, a helyiek kedves emberek és minden segítséget meg fognak adni, amire szükséged lesz.

De tény: mire haza térsz, elkerülhetetlenül megtapasztalod, mit is jelent valójában önállónak lenni. Ez talán a legnagyobb lépés a felnőtté válás rögös útján.

(Bihari Bernadett Luca)

KIUTAZÁS

Az utazás költségét az Erasmus+ program nem állja, a jegyet nektek kell megvásárolnotok. Érdemes már hetekkel, hónapokkal előre megvenni a repülő- vagy vonatjegyet: így akár több tízezer forintot spórolhattok.

LÁSS VILÁGOT ÖNKÉNTESKÉNT!

Az Európai Szolidaritási Testület programban 18 éves korodtól vehetsz részt, és egy külföldi szervezet munkájába kapcsolódhatsz be önkéntesként, sokféleképpen. Lehet ez pl. egy zöld szervezet a portugál tengerparton, egy finn óvoda vagy egy osztrák jogvédő szervezet is. Ráadásul vannak rövid távú csoportos, valamint rövid vagy hosszú távú, egyéni projektek is. Gondold végig, melyik illik hozzád a leginkább!

A program fedezi az utazást, szállást, étkezést, biztosítást, és még zsebpénzt is ad. Egyes esetekben speciális igényű résztvevők támogatására és rendkívüli költségek igénylésére (pl. vízum) is van lehetőség.

HOGYAN TUDSZ JELENTKEZNI?

1. Regisztrálj a Testület honlapján és hozd létre a profilodat, amit a https://europa.eu/youth/solidarity_hu oldalon tehetsz meg.
2. Ezután az Európai Ifjúsági Portálon kutass az önkénteslehetőségek között, és jelentkezz azokra, amik igazán tetszenek a europa.eu/youth/volunteering/organisations_en oldalon. Tipp: Beállítások: Organisation country » Hungary, Scope » Volunteering, Role » Supporting.
3. Keresd egy támogató szervezetet. Ha egyéni önkéntességben veszel részt, szükséged van egy támogató szervezetre, aki segít felkészülni a külföldi élményekre

A DUE MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN IS MEGHÍRDETI TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁT!

3 KOROSZTÁLYBAN

- általános iskola
- középiskola
- felsőoktatás

7 KATEGÓRIÁBAN

- diákújságíró
- diáklap
- diákrádió, diákrádiós
- diák-videóújságíró
- diákfotós
- online diákmédium
- mentor

Részletes pályázati kiírás,
feltételek, tudnivalók:

www.due.hu

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

Várjuk a pályamunkákat
2021. március 15-ig
a www.due.hu oldalon,
kizárólag elektronikusan!

Tárgyneremények
és mediaképzési
hozzájárulások
2 millió forint
összértékben!

Az első az lesz, hogy visszahozzuk a DUE életét a vírus után

INTERJÚ PANULIN BOGLÁRKÁVAL, BOGDÁN NOÉMIVEL ÉS BALÁZS ISTVÁNNAL, A DUE INTÉZŐBIZOTTSÁG TAGJAIVAL

ŐSZ ÓTA ÚJ INTÉZŐBIZOTTSÁGA VAN A DUE-NAK. A BIZOTTSÁG ELNÖKE PANULIN BOGLÁRKA LETT, A MÁSIK KÉT TAG PEDIG BOGDÁN NOÉMI ÉS BALÁZS ISTVÁN. ŐKET KÉRDEZTÜK KINEVEZÉSÜKRŐL, ÉS EHHEZ KAPCSOLÓDÓ TERVEIKRŐL.

A FELADATKÖREITEK MELYIK RÉSE ÉRDEKEL A LEGJOBBAN?

Bogdán Noémi: Közösségszervezést tanulok az ELTE-n, ahol szintén van mindenféle rendezős szakmai gyakorlat, és ahhoz például nekem nagyon jó lesz ez a DUE-s intézőbizottsági tagság, ezzel is egyrészt gyakorlok a jövőmre, másrészt meg olyanall foglalkozhatok, ami érdekel. Én a rendezést mondanám annak, ami nagyon érdekel, nagyon tetszik.

képes megtanulni jól írni szerintem. Minél többen csináljuk, annál több emberhez jut el.

HOGYAN VÁLHAT VALAKI A DUE INTÉZŐBIZOTTSÁGÁNAK A TAGJÁVÁ?

Balázs István: Nincs erre szerintem recept, azt tudom elmondani, hogy én hogyan viszonyultam a DUE-hoz, mert szerintem az vezetett ideáig. Körülbelül 5 évvel ezelőtt ismertem meg a DUE-t, és rögtön rájöttem, hogy itt olyan emberek vannak, mint én. Olyan emberek, akik szeretik azt, amit csinálnak, és jobb és jobb szeretnének ebben lenni. Tartozni szerettem volna ehhez, és ez motivált. Nagy léptekben, de végigjártam egy ranglétrát, és próbáltam aktívan segíteni a DUE munkáját. Egy nagyon kicsit számítottam is a felkérésre, viszont arra nem, hogy ez most fog megtörténni.

SZÁMÍTOTTÁL-E ARRA, HOGY TÉGED VÁLASZTANAK AZ INTÉZŐBIZOTTSÁG ELNÖKÉNEK?

Panulin Bogi: Őszintén szólva nem számítottam rá, hogy beválasztanak. Még szeptemberben egyik délután az egyetemem voltam, és felhívott Szayl József, hogy lesz intézőbizottsági tagválasztás, és hogy nem szeretném-e elvállalni. Természetesen igent mondtam, és nagyon örültem neki, hogy rám gondoltak, mert ez mégiscsak egy elég hivatalos pozíció, szóval úgy gondoltam, hogy érdemes élnem a lehetőséggel. Arra meg végképp nem számítottam, hogy az intézőbizottság elnökének is megválasztanak, mert én úgy gondoltam, hogy csak tag leszek.

MIÉRT TARTOD FONTOSNAK A DIÁKÚJSÁGÍRÁS SEGÍTÉSÉT?

B. N.: Alapvetően én az újságírást is nagyon fontosnak tartom, mert manapság sokaknak annyira megváltozott az életvitelük, hogy már nem fér bele az, hogy leüljenek és végigolvassanak például egy könyvet. Viszont az olvasásból rengeteg információt szerezhetünk és hasznos dolgot tanulhatunk, szerintem ezért nagyon jó, hogyha az emberek legalább rövidebb írásokat, cikkeket hajlandók végigolvasni. Ezért kell ebből minél több, hogy minél több emberhez eljuthasson minél több információ. Ilyen szempontból egyébként nagyon jó a korosztályok szétszórása, mert azzal is, amit a DUE csinál, hogy van a DUE Tallózó és a DUE Online, azzal elérik, hogy a fiataloknak legyen egy saját lapja, és abban biztosan olyan cikkeket találnak, amik őket érdeklik, és nem lesznek benne a felnőttek nehéz életéből apró részletek. Úgyhogy én nagyon támogatom a diákújságírást, meg igazából mindenkit ösztönözni szoktam arra, hogy írjon, mert mindenki képes írni, és mindenki

MILYEN FELELŐSSÉGEKKEL JÁR EZ A FELADAT?

P.B.: Két intézőbizottsági tagtársammal együtt közösen kivesszük a részünket a DUE munkájából, így tulajdonképpen oroszlánrészét vállalunk a feladatokból, a tábor szervezésekből, vagy például a Sajtófesztiválok, egyéb rendezvények szervezéséből, de a közösségi oldalak kezeléséből is kivesszük a részünket, szóval sok mindenben kell majd dolgoznunk közösen. Az én feladatom annyiban több mint a másik két tagé, hogy ha ülést szeretnénk tartani, vagy valami feladatunk van, akkor nekem kell összehívni magunkat.

MILYEN ÖTLETEKKEL PRÓBÁLJÁTOK MAJD IZGALMASABBÁ TENNI A DUE PROGRAMOKAT?
B. I.: Egyelőre még nem igazán gondoltunk új ötleteken, most inkább az lesz a feladat, hogy hogyan tudjuk visszailleszteni, visszahozni a DUE életét a vírus után. A sok-sok állandó programból is egy rendszert kell alkotnunk, hogy folyamatosan megvalósítható legyen majd. Ha a mostani nehezebb időkön túljutunk, akkor gőzerővel el fogunk kezdeni ötletelni és azokat megvalósítani, de most még vannak általánosabb problémák, amiket meg kell oldani, és az elkövetkezendő időre megtervezni.

(Velek Domonkos)

MINISZTERELNÖKSÉG

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

TÁNC, MINT ÉLETTSTÍLUS

A DEBRECENI VALCER TÁNCSTÚDIÓ NÖVENDEKEIVEL, A 15 ÉVES KISS BEATRIXSZAL ÉS MOLNÁR ÁKOSSAL BESZÉLGETTÜNK, AKIK MAGYAR VÁLOGATOTT KERETTÁGOK VERSENYTÁNCBAN. ELMESÉLTÉK, MI FÁN TEREM A ARANY(ÉREM) ESŐ, ÉS ŐK MILYEN UTAT JÁRTAK BE EDDIG A DOBOGÓIG.

MIKOR KEZDTETEK TÁNCOLNI, ÉS MIÉRT?

Bea: Én 11 éve, 5 évesen kezdtem el versenytáncolni. Anyukám íratott be, aki mazsorett tanár, úgyhogy 4 évesen már mazsoretteltem, ami megmaradt a mai napig a tánc mellett.

Ákos: Én 10 éves koromig néptáncoltam, akkor váltottam, és kezdtem el versenytáncolni. Nagyon beleszerettem, és egyszerűen benne ragadtam

MIÓTA TÁNCOLTOK EGYÜTT?

Ákos: Mind a kettőnknek egy párja volt ezelőtt. Nemrég, január 2-án volt egy éve, hogy összeálltunk egy párnak.

Bea: Ákos szeretett volna másik városba kerülni, máshol tanulni, ugyanis Békéscsabáról származik, ezért felrakott egy táncpartner keresést a Magyar Táncsport Szakszövetség

Facebook csoportjába, ami kifejezetten partnerkeresésre és ruhaeladásra jött létre. Én pedig jelentkeztem rá, így elmentünk hozzá próbatáncolni.

Ákos: Mikor szóltam Beának, hogy őt választottam, rá egy hétre már együtt táncoltunk. Ugyanis legalább két éve ismertük egymást versenyekről. Mikor az edzőink bemutatattak egymásnak, már öleléssel köszöntünk, mert gyakorlatilag barátok voltunk.

HOGY KÉSZÜLNEK, ÉS MILYEN GYAKRAN CSERÉLITEK A KOREOGRÁFIÁITOKAT?

Bea: A tanáraink találják ki a koreográfiáinkat, és amíg egy következő osztályba nem lépünk fel, addig ezeket táncoljuk. Már lassan egy éve ezt a tíz – öt latin és öt standard – koreográfiát visszük versenyekre, de annyira jók, hogy nem tudjuk megenni.

Ákos: Mindig van mit rajtuk javítani, tökéletesíteni. Általában akkor szoktunk figurát cserélni, mikor nagyon nehéz megcsinálni valamit. És ilyenkor nem feltétlen könnyebbé tesszük, csak kényelmesebbé, hogy gördülékenyebb legyen a folyamata. Vagy például egy más kinezet érdekében cserélünk figurát, hogy más összképet adjon a sor, mert néha egy apró változtatás is nagyon sokat dob rajta.

HÁNY EDZŐ FOGLALKOZIK VELETEK ÖSSZESEN?

Bea: Rengeteg tanár foglalkozik velünk. Standardból igazából kettőt tudnék kiemelni, Budai Attilát és Barna Lillát. Latinból pedig annyian edzenek minket, hogy nehéz lenne felsorolni.

Ákos: Mikor elkezdtünk együtt táncolni, mentünk Budapestre, Miskolcra, itt voltunk

Debrecenben, aztán Békéscsabán is, és így a négy városból összeadódtak a tánctanárok, de mindegyiküket edzőnknek tekintjük, még akkor is, ha az egyik csak annyi információt mondott is, hogy nyújtsd ki a lábaid.

CSOPORTOS VAGY PÁROS EDZÉSEITEK VANNAK INKÁBB?

Bea: Szokott csoportos edzés lenni, mikor a tanár ad egy technikai információt, és azt kell megvalósítani akár egy kitalált sorban, akár a saját sorunkban. Vannak olyan edzések, amikor csak mi vagyunk ketten, és vannak külön órák is, mikor a tanárok csak ránk figyelnek egyenként.

vannak edzéseink a hétvégéken kívül.

Ákos: Igen, a hétvégéken versenyek vannak, kivéve, mikor nincsen szezon. Szívesen csináljuk, szeretjük minden percét, szóval bármikor van egy kis szabadidőnk, a csoporttársainknak szólunk, hogy gyertek be Valcerbe, és közösen eltöltjük az időt, persze, ha épp nincs pandémia.

MENNYIRE TUDJÁTOK ÖSSZEEGYEZTETNI A TANULÁST EZZEL AZ EDZÉS MENNYISÉGGEL?

Bea: Mivel kiskorom óta ebben élek, hogy ott vagyok a táncstúdióban délutánonként, és kilenckor kezdek tanulni akár éjfélig vagy tizenegyig, így hozzászóltam. Szerintem összefér a kettő, mert mindkettőnknek nagyon jó lesz a félévi bizonyítványa, és az eddigiekkel se volt soha gond.

de jött a koronavírus. Ezért tavaly augusztus 31-én jutottunk el a következő versenyünkre, amelyen csak standardból tudtunk elindulni. Ott Ifjúsági C standardben is első helyet értünk el. Ami még nagyobb eredmény számunkra, az a Junior2 C standard országos bajnoki cím.

Bea: És azt a versenyt pont itt rendezték Debrecenben, egy napon a Junior latin ranglistával, amin úgyszintén elindultunk, és 3. helyezést sikerült elérnünk.

Ákos: Így Magyarországon a mi korosztályunkban a magyar bajnoki és a latin ranglista eredményünkkel felkerültünk a 3. helyre az országos ranglistán. Ezzel pedig magyar válogatott kerettagok lettünk.

TERVEZTEK B OSZTÁLYBÓL A-BA KERÜLNI?

Bea: Juniorok közt a B kategória a legmagasabb, de idén váltottunk ifjúsági korosztályra, ott már tovább lehet majd menni akár A-ig, de ahhoz kell egy országos bajnokság, ami idén sajnos a járvány miatt elmaradt, így nem tudtunk feljebb lépni, de nem igazán bánjuk szerintem.

Ákos: Nem bánjuk, mivel nem volt olyan hosszú versenyszezonunk, így egyébként is gondolkodtunk rajta, hogy nem akarunk felmenni, így végig nyomunk még egy szezont Ifi B-vel.

VOLT OLYAN VERSENYÉLMÉNYETEK, AMI IGAZÁN EMLÉKEZETES MARADT?

Ákos: Minden verseny, amin nyerünk emlékezetes, és egyszerre vicces, mert Bea általában vagy a nyakamba ugrik, vagy toporzékol, vagy sikít egyet.

Bea: Én egyet tudnék kiemelni, a legelső versenyünk, a területi bajnokságot, ugyanis amellett, hogy az első közös versenyünk volt, úgy nyertük meg, hogy az egyik táncnál elől hosszában szétszakadt a ruhám, és minden kilátszódt.

Ákos: Mondhatjuk, hogy mellbedobással nyertünk.

Ákos: Ez talán a leghatékonyabb, mert ezután a páros órákon is könnyebben figyelünk az egyéni órákon megbeszéltekre. A közös órák végén van, hogy versenyszimulációt tartunk, és letáncoljuk az összes sorunk zenére, ezen pedig le tudjuk tesztelni, hogy beépültek-e a javított vagy épp új mozdulatok.

MENNYI IDŐBEFEKTETÉST JELENT NEKTEK HETI SZINTEN A TÁNC?

Bea: Nagyon sok edzésünk van, nyilván a pandémia miatt lejjebb ment ez a szám. Ma például három-négy órát voltunk a teremben, és ezt teljes energiával végig kellett tolni. Persze nem minden nap ilyen megerhelő, általában másfél órák az edzések. Még ha most nincs is versenyszezon, most kell igazán megerőltetnünk magunkat, ugyanis ilyenkor kell fejlődni. Általában amúgy minden nap

MIT GONDOLTOK, A KÖZÉPISKOLA ELVÉGEZÉSE UTÁNA IS FOLYTATNI FOGJÁTOK A TÁNCOT?

Bea: Én tervezek felmenni Budapestre a Táncművészeti Egyetemre, így a tánc biztosan az életem része marad.

Ákos: Én nem feltétlen a Táncművészeti akarok tanulni, habár az is szimpatikus. Két egyetemet szeretnék végezni, a Táncművészetit, és valami mást, mert nem ez az egyetlen célom. Beával viszont folytatni fogjuk a táncot. Tehát teljesen együtt, a profik között képzeljük el a jövőt.

MILYEN VERSENYEKEN VETTETEK EDDIG RÉSZT?

Ákos: A szezon elején volt egy területi versenyünk Junior2 B latin kategóriában, és ott, az első közös versenyünkön területi bajnokok lettünk. Úgy gondoltuk, hogy végre elkezdődött egy folyamat,

AZ ADATHALÁSZ NEM LAKIK JÓL EGY HALLAL

NE LEGYÜNK NAÍVAK, AZ ADATAINKAT NEM AZÉRT AKARJÁK MEGSZEREZNI, HOGY UTÁNA GYÖNYÖRKÖDJENEK BENNÜK, MINT EGY SZÉP BÉLYEGALBUMBAN. SOKFÉLE MÓDOT ÉS TECHNIKÁT ALKALMAZNAK AZ ADATHALÁSZOK, DE A CÉLJUK KÖZÖS: A SZEMÉLYES ADATAINK BIRTOKLÁSA ÉS AZ AZOKKAL VALÓ VISSZAÉLÉS. SOKSZOR A BANKKÁRTYA ADATAINKAT, VAGY A JELSZAVAINKAT AKARJÁK MEGSZEREZNI, MÁSKOR ENNÉL IS SZEMÉLYESEBB ADATOKAT, A LÉNYEG, HOGY MINÉL TÖBB INFORMÁCIÓT GYÚJTSENEK ÖSSZE EGY ADOTT SZEMÉLYRŐL.

KLÓNOZOTT ADATHALÁSZAT

Ez egy alaposan kimunkált technika. Sokszor találkozhatunk vele manapság a közösségimédia-platformokon is. Ez az a típus, ami után mindenki ijedten írja ki a Facebook falára, hogy ne nyisd meg az üzenetét, mert vírus. Korábban még e-mailben terjedtek, és ez nem is halt el teljesen, de a többsége átkerült a közösségi felületekre. Üzenetben kapnak az emberek egy linket, amit megnyitva leklónozzák az e-mail fiókját vagy az egyéb üzenőszolgáltatását, és üzenet küldenek a nevében, amit a következő ember is megnyit, akivel ugyanez megtörténik. Így villámgyorsan terjed a klónozó vírus, és gyűlnek az adatok a „gazdájánál”. Ebben a rendszerben az a legsunyibb, hogy ha egy jó barátunk küld egy linket, miért is ne nyitnánk meg? Ezért érdemes ezeket mindig óvatosan kezelni, ha szokatlan linket kapunk egy ismerőstől, inkább ne nyisd meg, hanem kérdezz rá, tudja-e, mit küldött, szándékosan küldte-e.

LINK MANIPULÁCIÓ

Ezt a technika sokban hasonlít az előzőhöz, de míg klónozás inkább az emberi bizalmat használja ki, emez a saját ügyünkkel kapcsolatos tudatosságot igyekszik kizsákmányolni. Ez a technika azon az elven nyugszik, hogy úgy állítják be az üzeneteket az adathalászok, mintha például a bankunk küldené azt. A link sokszor megszólalásig hasonlít az eredeti webcíme, amit a szolgáltató is használ, de ez csak egy rosszindulatú technikai bravúr – ha megnézed a linket, láthatók a hol apró, hol látványos különbségek. Ezért fontos gyanakodni, ha – a példánál

maradva – a bankunktól e-mailt kapunk. A bank ugyanis SOHA nem kér személyes adatot olyan nem biztonságos csatornán, mint az e-mail. Főleg nem kér így pénzt.

Ha a böngészőt helyesen állítod be, figyelmeztethet ezekre a károsító megoldásokra. Úgyhogy érdemes figyelni a böngésző vagy a tűzfalunk értesítéseire, ha pirosan villogó feliratokkal jelzik, hogy veszélyes a link mögötti tartalom.

SZŰRÉS KIKERÜLÉSE

Már sok adathalász rájött, hogy az előző technika könnyen szűrhető egy jó biztonsági beállítással. Ezért az egyszerű szöveget képekre cserélték, így nehezebben kiszűrhetők a gyanús linkek. Ebben az esetben a képek segítségével lopnak tőlünk rejtett módon adatot.

TITKOS ÁTIRÁNYÍTÁS

A telefonos világ kedvelt irányzata. Mikor egyes alkalmazások engedélyt kérnek bizonyos hozzáférésekhez, kezeljük azokat fenntartásokkal, főleg, ha valami ismeretlen játékkal próbálkozunk. Sokszor, mikor megadjuk ezeket az engedélyeket, láthatatlan átirányítások történnek az alkalmazásokon keresztül, és könnyen lehet, hogy egy játék kedvéért kiadtuk a bankkártya adatainkat. Vagy esetleg az e-mail fiókunk hozzáférést engedélyeztük, ami ma gyakorlatilag szinte a teljes adattárházunkat jelentheti.

FELUGRÓ ABLAKOK

Sokszor találkozhatunk azzal a jelenséggel is, mikor felugró ablakokban jelennek meg üzenetek, miszerint nyertünk egy telefont,

nyaralást, de csak most él az ajánlat. Ez egy régi technika, a gyakorlott internetezőket ez már nem is hatja meg. Ez leginkább az idősebb korosztályt és a felnövő generációkat fenyegeti, akik kissé naivan állnak a netes világhoz, és túl sok bizalmat adnak, elhiszik, hogy nyerhetnek, megörülnek az ilyen jellegű üzeneteknek, ami többnyire vírus vagy az adathalászok fegyvere.

(Szalai Boglárka)

EDUTUBE TANULJ A YOUTUBE-ON!

HA MÁR ADATOTT EGY CSODÁLATOS FELÜLET, AMIT AZ EMBERISÉG YOUTUBE-KÉNT ISMER, NEM A CUKI ÁLLATOS FELVÉTELEK VAGY AZ ÉRTELMETLEN CHALLENGE VIDEÓK ÉRDEMELNÉNEK TÖBB EZER LÁJKOT ÉS MEGTEKINTÉST. AZT MONDJÁK, AZ INTERNET VOLT AZ EGYIK LEGCSODÁLATOSABB DOLOG, AMIT AZ EMBER VALAHA MEGALKOTOTT. DE VAJON TÉNYLEG AZ ÁLLATOS VIDEÓK NÉZEGETÉSÉRT JÖTT LÉTRE? HIHETETLEN ÉS SOKKOLÓ, DE A YOUTUBE-ON TANULNI IS LEHET. SOROZATUNKBAN ÖSSZEGYŰJTÜNK OLYAN YOUTUBE CSATORNÁKAT, AHOL TUDÁSRA ÉS SZÓRAKOZÁSRA EGYARÁNT SZÁMÍTHATSZ.

PAUL STREET

Ha már szórakoztató tanulásról van szó, akkor mindenképp meg kell említenem Paul Streetet. A rejtélyes srác remekül tud kommunikálni a mai fiatalokkal, videóiban olykor misztikus, szélsőséges témákkal találod szemben magad. Nem feltétlen a tudományosságra és alaposágra törekszik, inkább az információátadásra, amit laza szövegeivel fűszerez.

HOLLYWOODNEWSAGENCY ÉS AFK LÉGIÓ

Személyes kedvencem, Szirmai Gergely szerelemgyerekei. Ha nem tudod eldönteni, hogy milyen filmekkel virrassz hajnali 4-ig, a Hollywoodi Hírügynökség segít. Mindig frissülő film- és sorozatkritikák 10 percben, melyek egész jó képet adnak arról, mire

számíthatsz egyes filmek során. Gergő főleg az utazásban találja örömét, amit a mi szerencsénkre lencsevégre is kap. Nem csak levideózza a szép és érdekes helyeket, mesél is róluk az AFK légio csatornáján. Helyeket kérdez, tájékozik és mindent megmutat.

SZERTÁR

Nem hagyhattam ki Zsiros László Róbert csatornáját sem, melynek mottója: Tudomány. Ahogy tetszik. Ismeretterjesztő videók a tudomány témakörében, a legaktuálisabb témákat feldolgozva: napjainkban például a koronavírussal kapcsolatos tévhiteket. Emellett minden szombaton saját podcast adásait is közvetíti, ahol különböző szakértőkkel beszélget.

(Vincze-Hajnal Blanka)

HISZÜNK BENNEDE!

DUE MĒDIATÁBOR

ÚJSÁG – RÁDIÓ – TÉVÉ – FOTÓ – INTERNET

TAVASZI AKCIÓ!

A BALATON PARTJÁN!

2021. JÚLIUS 16-25.

HA 2021. MÁRCIUS 31-IG

JELENTKEZEL, 25 000 Ft

**ÁRKEDVEZMÉNYT
KAPSZ!**

BALATONSZÁRSZÓ

WWW.MEDIATABOR.HU

BELÜGYMINISZTERIUM

NBT

NEMZETI
BÜNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

BÜNMEGELŐZÉSI TESZT

ÚJSÁGÍRÓBÓL DANDÁRTÁBORNOK

KARRIERJE SORÁN MINDIG LEGALULRÓL KEZDTE, DE MINDIG A CSÚCSRA ÉRT. ÚJSÁGÍRÓBÓL LETT RENDŐR ÉS NYOMOZÓ, GARAMVÖLGYI LÁSZLÓ DANDÁRTÁBORNOK MA A NAGY DIÁK BÜNMEGELŐZÉSI TESZT FŐ TÁMOGATÓJA, A NEMZETI BÜNMEGELŐZÉSI TANÁCS KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓJA. A JELENLEG IS FUTÓ NAGY DIÁK BÜNMEGELŐZÉSI TESZT APROPÓJÁN KÉRDEZTEM A PÁLYAFUTÁSÁRÓL ÉS A MAGYAR BÜNCSELEKMÉNYEKRŐL.

HOGYAN KERÜLT A NEMZETI BÜNMEGELŐZÉSI TANÁCSHOZ?

Annak idején, a szocializmusban mindenkinek kötelező volt két év katonai szolgálat. Én az érettségi után mentem el katonának, hogy minél előbb letudjam a kötelező szolgálatot. A leszerelés után jelentkeztem az egyetlen újságírói iskolába, a Bálint Györgybe. Az iskola befejezése után lettem gyakornok egy napilapnál, ahol az osztályfőnököm volt az olvasószerkesztő. Ebben az időszakban jelent meg az oknyomozó újságírás az USA-ban. Az első nagy horderejű ügy a Watergate-botrány volt. Az újságírók kriminalisztikai eszközökkel – például tanúk kihallgatásával, nyomozással – bogozták ki a nagy „disznóságokat”. Ennek hatására én is szerettem volna oknyomozással foglalkozni. Az akkori főnököm azt tanácsolta, hogy ha nyomozni akarok, menjek el rendőrnék.

A rendőri pályafutásomat 1979-ben kezdtem járőrként a II. kerületben. Eredendően nyomozó szerettem volna lenni, de a bűnügyi osztályon azt mondták, hogy nincs szabad hely. A kapitányság vezetője, Szabó György azt mondta, fiam, gyere ide, kezd el az utcán a járőrözést. Másfél évig voltam az utcán egyenruhás, megismertem a kerületet és a bűnözőket, ami nagyon hasznos volt. A II. kerületet sokan a Rózsadombbal azonosítják, de hozzá tartozott a Kalef, vagyis a Moszkva tér (a mai Széll Kálmán tér – a szerk.), illetve a Hűvösvölgy egy része. A Kalef egy legendás hely volt, rengeteg betöréssel és primitív drogfogyasztással, ami sokszor a ragasztó szipuzását jelentette. Miután felszabadult egy hely, 10 évig voltam nyomozó. Mivel nem volt szakmai iskolám, el kellett végeznem a Rendőrtiszti Főiskolát és a Jogi Egyetemet.

A rendszerváltás után létrehoztak a rendőrségnél egy sajtóosztályt, ahova olyan

embereket kerestek, akik valamilyen újságírói múlttal rendelkeztek. Itt 23 évig voltam szóvivő. 2013-ban nevezték ki Dr. Hatala Józsefet a Nemzeti Bünmegelőzési Tanács élére, aki áthívott engem az ORFK-tól.

MIT JELENT PONTOSAN A BÜNMEGELŐZÉS?

Minden olyan cselekvés, magatartás és intézkedés, ami a bűncselekmények számát csökkenti. Nem csupán bünmegelőzésről kell beszélünk, hanem veszélymegelőzésről is. Önmagában a prevenció nem elég. Ha a veszélyhelyzeteket nem ismerjük fel, akkor nem tudunk időben beavatkozni. Azonban ha rendelkezésünkre áll a kellő tudás, akkor ezekből a helyzetekből nem lesz kriminalitás.

HOGY ALAKUL AZ ISKOLAI BÜNCSELEKMÉNYEK SZÁMA?

Az iskolai bűncselekmények száma folyamatosan csökken. Az iskolarendőrök és iskolaőrök megjelenése is jó hatással van diákokra. Az ő jelenlétük picit hasonlít a közterületi rendőri jelenlétre, ahol ott vannak, nem történik bűncselekmény. Az elkövetők nem a retorziótól félnek (hiszen a büntetés elkerülhetetlen),

hanem a lebukástól. Ez mindenkire igaz. Ezért a rendőrök és iskolaőrök már csak a pusztá jelenlétükkel is elősegítik, hogy ne történjen baj az iskolákban.

ÖN SZERINT MIÉRT HATÉKONY A NAGY DIÁK BÜNMEGELŐZÉSI TESZTEK JÁTÉKUNK?

Ez egy edukációs teszt, ahol a kérdésekre adott válaszok nem csak azt igazolják, hogy mit tudunk vagy milyen ismeretekkel rendelkezünk, de az esetleges rossz válaszok után megjelenő helyes válaszok miatt tanulunk is.

Egyébként többször kitöltöttem már én is. Ugyan mi készítettk az összes kérdést és a válaszokat is, az a helyzet, hogy 100%-os eredményt sosem tudtam elérni. Mivel sosem ugyanazt a kérdéssort kaptam, sosem tudtam hibátlanra kitölteni. De ezzel semmi baj sincs, hiszem minden egyes hibám után tanultam valamit. Úgy gondolom, hogy nem az edzőnek kell az összes büntetést értékesítenie, de mindenképp a tudása legjavát kell átadnia.

Tedd próbára magad Te is a Nagy Diák Bünmegelőzési Teszten! Próbáld meg, hogy neked sikerül-e hibátlanul kitölteni!

FOTÓ: POLICE.HU

CARSON COMA: „KÉPTELENEK VAGYUNK ÚGY VISELKEDNI, MINT AHOGY ELVÁRT LENNE”

A CARSON COMA, BÁR 2019-BEN JELENTETTE MEG ELSŐ NAGYLEMEZÉT, 2020-BAN MÁR FONOGRAM-DÍJVAL KARÁCSONYOZHATOTT, MELYET AZ ÉV FELFEDEZETTJE KATEGÓRIÁBAN NYERT EL. RÖVID IDŐ ALATT FELKELTETTÉK MIND A SZAKMA, MIND A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉT, S EZ NEM VÉLETLEN: A CSAPAT IGAZI (SÁRGA-PIROS) SZÍNFOLT A HAZAI ZENEI PALETTÁN. FEKETE GIORGIOVAL, A CSAPAT FRONTEMBERÉVEL BESZÉLGETTÜNK.

KIKNEK SZÓL A ZENÉTEK?

Mi nagyon zeneszerető emberek vagyunk, nem elégszünk meg azzal, ha összerakunk három akkordot. Alapvetően viszont inkább szövegcentrikus zenekarnak tartom magunkat, és ezt arra használjuk fel, hogy több játékteret kapjanak a hangszerek a dalokban. Így szerintem nem attól válik valaki a mi közönségünké, hogy az általunk játszott zenei stílust szereti, hanem attól, hogy berezonálnak neki a szövegek.

MIT LEHET TUDNI A ZENEKAR NEVÉRŐL, MIT JELENT?

Nincs különösebb jelentése, azt a gimis zenekart hívták így, amiből már csak Attila (Jónás Attila), a basszusgitáros és én vagyunk tagok, és aminek a hamvaiból

jött létre a jelenlegi Carson Coma. Azóta megtudtuk, hogy Amerikában létezik ez a kifejezés, és azt jelenti, ha valaki hirtelen alszik el helyeken. Ben Carsonról kapta a nevét, aki elnökjelölt volt 2016-ban, és narkolepsiában szenved.

ALTERNATÍV ROCK, VINTAGE INDIE, TÁNCZENE – KÜLÖNBÖZŐ HELYEKEN KÜLÖNBÖZŐKÉPPEN SOROLNAK BE TITEKET STÍLUS SZEMPONTJÁBÓL.

Valamiért ragaszkodnak az emberek ehhez, de én nem érzem szükségesnek a stílusunk meghatározását. Ha azt mondom, hogy mondjuk rock, akkor már betettem egy skatulyába a zenénket, mikor például ott van a *Peti és én* vagy a *Legjobb verzió* című dalunk, ami meg minden, csak nem rock.

MIK A ZENEKAR ERŐSSÉGEI?

Leginkább a humor és az őszinteség. Képtelenek vagyunk úgy viselkedni, mint ahogy elvárt lenne. Én például biztosan komolytalan vagyok egy olyan helyzetben, ahol komolynak kellene lennem. Nem vagyunk megfelelő alkatok ahhoz, hogy valaki megmondja nekünk, hogy holnaptól ilyen ruhát hordjunk, ilyen zenét írjunk, és ezt mondjuk egy interjúban. Hogyha felmegyünk a színpadra, nem játszunk meg magunkat. Barnitól (Héra Barnabás) nem olyan régen megkérdezték, hogy mi a különbség a dobos és az egyetemista énje között, mire ő csak annyit mondott: Mi lenne? Semmi!

REMÉLHETŐLEG EZ AZ ŐSZINTESÉG NEM IS FOG VÁLTOZNI A JÖVŐBEN.

Igen, nekünk az a szerencsénk, hogy barátokként csináljuk a zenélést, és nagyon adunk a másik véleményére. Ha valakin azt látnánk, hogy el van szállva magától, odaszólnánk neki, hogy: nemár, haver...

ELÉGGE KÖNNYEN MEGJEGYZHETŐ, NEMCSAK A ZENÉTEK, AZ EGÉSZ ARCVILÁGOTOK: A GARBÓS, BOHÉMUL ÖLTÖZÖTT SRÁKOK, AKIK FILMEKRŐL DISKURÁLNAK A KÖVETŐIKKEL ÉS AZ ÉLETRŐL ELMÉLKEDNEK PODCASTJAIKBAN. MINDEZEK TUDATOSAN AZT SZOLGÁLJÁK, HOGY FELFIGYELJENEK RÁTOK AZ EMBEREK?

A közösségi médiában való aktív jelenlétünk egyrészt a korunkból adódik, másrészt én úgy gondolom, hogy egy olyan zenekarnak, ami komolyan veszi magát és komoly céljai vannak, ez egy olyan tényező, aminek legalább így vagy sokkal jobban kellene működnie.

keretek szükségessége miatt. A videózás drága dolog, nem is gondoltam volna, hogy ennyire.

AZ ELSŐ LEMEZETEKEN, A CORDUROY CLUBON TÖBBSÉGÉBEN ANGOL NYELVŰ DALOK SZEREPELNEK, KÖZTÜK A SONG ABOUT MY GRANDMA, AMINEK VIDEÓKLIPJE NÉGY DÍJAT IS BEZEBELT TAVALY A 4. MAGYAR KLIPSZEMLÉN. AZ IDÉN KIADOTT, LESZ, AMI LESZ CÍMŰ, MÁSODIK NAGYLEMEZRE AZONBAN SZINTE KIVÉTEL NÉLKŰL MAGYAR SZÁMOK KERÜLTEK FEL. MINEK KÖSZÖNHETŐ EZ A VÁLTÁS?

Amikor én még a zenekar előtt zenét írtam, úgy voltam vele, ha angolul írok egy közepes vagy egészen rossz szöveget, az is az elmegy kategóriába tartozhat, míg magyarul egyértelműen felismerhető egy rossz szöveg.

MIBEN KÖNNYÍTI MEG A HELYZETETEKET AZ, HOGY A MAGÁNÉLETBEN IS EGY BARÁTI TÁRSASÁGOT ALKOTTOK?

Ez a járványhelyzet most más, de alapesetben, egy normális és boldog világban nagyon sok időt töltünk egymással. Próbák, koncertek, buszoszások, inkább olyan ez, mintha kirándulni mennénk vagy sörözni. Sokkal inkább munkaként fognánk fel a zenkart, ha nem a haverokkal élnénk meg.

TUDTOK MÉG ÚJAT MUTATNI A MÁSIKNAK?

Nem vezet sokra az, ha valaki elkényelmesedik és csak ugyanolyan dolgokat ír. Kell a változás, tanulás, önfeljesztés.

mint a mi esetünkben. Azért is fontos ez, mert így sokkal közvetlenebb kapcsolat tudunk ápolni a közönségünkkel, nem válunk számukra kacsalábon forgó palotában lakó sztárrá. Ami az öltözködést illeti, egymást stimuláljuk és inspiráljuk. Én már a zenekar előtt is hasonlóan öltözködtem, de nyilván ha a baráti közeget nem lenne az enyémmhez hasonló stílusa, én sem öltöznék ugyanígy.

A VIDEÓKLIPJEITEK IS SAJÁT ÖTLET ALAPJÁN SZÜLETNEK?

Általában tőlünk származnak az ötletek, de a megvalósításban van segítségünk: többször dolgoztunk már együtt Miki 357-tel és Komróczki Diánával. Őszintén, én mindig meglepődöm, ha más zenekarok azt mondják, nem volt ötletük klipre, ezért inkább kifizettek egy stábot, hogy alkossanak valamit. Szerintem a legkirályabb dolog az, ha valamit elképzelsz, és később viszontláthatod a képernyőn. Szeretünk változatosak lenni, de alapvetően a dal szövege a kiindulópontunk egy klip megálmodásakor. Néha csak dumálunk, hogy kellene egy ilyen vagy olyan videót csinálni, bár sajnos sok ötlet megy a levesbe az anyagi

Aztán ezt a félelmet sikerült legyőzni, amikor megírtam a Kreolkék pillanatok szövegét, és a többiekől sok-sok bizalmat kaptam arra vonatkozóan, hogy jó az, amit csinálunk. Rájöttünk, hogy magyarul sokkal színesebben és pontosabban tudjuk kifejezni magunkat, a közönség is jobban tud azonosulni a magyar szövegekkel. A Lesz, ami lesz intrója, nyitódala. A kordbárszony dzsesszklub bemutatja is erre való utalás, direkt „magyarosítottuk meg” az első lemez címét. Visszagondolva furcsának is tartom, ha egy magyar zenekedvelő elmegy egy magyar városba meghallgatni egy magyar zenekar koncertjét, ahol angolul énekelnek.

VANNAK AKÁR KI NEM MONDOTT SZEREPEK A ZENEKARON BELÜL?

Bálint (Kun Bálint) például zeneileg sokkal képzetesebb, mint bárki más a zenekarból, és ez jól jön, amikor dolgozunk egy dalon. Barni (Héra Barnabás) pedig nagy szövegalkotó, jól tudja összefoglalni a gondolatait. Ezért is megyek hozzá, ha írtam egy szöveget, és ő segít átnézni. Mindenki a saját képességeit igyekszik hasznossá tenni, és azt talán mondanom sem kell, hogy mindenki pótolhatatlan.

HOGY ÉLITEK MEG A VÍRUSHELYZETET? VAN BENNE VALAMI, AMI POZITÍVUMKÉNT FOGHATÓ FEL?

Próbálunk a lehetőségeinkhez mérten, meg csinálunk terápiás jellegű elfoglaltságokat, ilyen mondjuk a közönségünkkel közös Filmklub. Nyilván jó lenne koncertezni, hiszen az olyan a zenében, mint a párkapcsolatban a szex. A találkozásainkban is mindig kapocs a zene, az egész világunk körül forog. De hozzá kell tenni, hogy a karantén alatt sokkal nyugodtabban tudunk dolgozni az ősszel megjelent nagylemezünkön, a dalírás egy része is még tavasszal zajlott.

(Novák Henrietta)

NAGY DIÁK

ZENEI

TESZT

TÖLTSD KI A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET
A NAGYDIAKTESZTEK.HU OLDALON
VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!
ZENÉS FŐDÍJ: OKOSTELEFON, FEJHALLGATÓ
ÉS HANGSZÓRÓ 300 EZER FORINT ÉRTÉKBEN!

Supported by:

STERMECZKY ZSOLT GÁBOR: „Nem tagadom, a zenekritika szubjektív”

TE IS SZERETED
A MAGYAR ZENÉT? TÖLTSD KI
A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET A
WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON, VAGY TÖLTSD LE
A NAGY DIÁK TESZTEK
APPOT AZ APP STORE-BÓL
ÉS A GOOGLE PLAYRÓL!

ÁLTALÁBAN MINDEN EMBERNEK VAN VÉLEMÉNYE A DOLGOKRÓL, LEGYEN AZ KÖNYV, EMBER, ÉTEL VAGY ÉPPE A ZENE. VISZONT VANNAK SZAKEMBEREK – A KRITIKUSOK –, AKIK EL TUDJÁK KEZDENI, ILLETVE SEGÍTIK GONDOLATMENETÜNKET, VAGY ÉPPE MÁS MEGKÖZELÍTÉSBŐL MUTATJÁK BE AZ ADOTT DOLGOT. STERMECZKY ZSOLT GÁBOR ZENEKRITIKUST ÉS KÖLTŐT KÉRDEZTEM KRITIKUSI FELADATAIRÓL, A VÉLEMÉNYKÜLÖNSÉGEKRŐL, A SZAKMA NEHÉZSÉGEIRŐL, ZENÉRŐL ÉS KÉSZÜLŐBEN LÉVŐ PUBLIKÁCIÓJÁRÓL.

PONTOSAN MIT CSINÁL, MI A FELADATA EGY ZENEKRITIKUSNAK?

A legprofánabb válasz az, hogy a zenekritikus feladata az, hogy zenéről írjon, de ennek a hangneme, a mélysége, a terjedelme nagyon sokféle lehet, leginkább talán attól függően, hogy milyen közeghez beszél. Ugyanakkor – sok más mellett egzisztenciális okokból – szerintem nagyon ritka az, hogy valaki csak zenekritikus legyen. Az általam nagyon tisztelt – és 2013-ban elhunyt – **Sebők János** például úgy volt zenei szakújságíró, hogy közben a kilencvenes években ifjúsági lapok szerkesztőjeként, élete utolsó éveiben pedig a Népszabadság munkatársaként dolgozott.

SZERINTED MILYEN SZEREPE VAN A TÁRSADALOMBAN, MIBEN SEGÍT AZ EMBEREKNEK?

Ez is attól függ, hogy a társadalom melyik szegmenséhez beszél az adott kritikus. Ha magához a zenei szakmához, akkor talán könnyebben lehet ráhatása arra, hogy a későbbiekben mi kerül ki a szakma kezei közül, vagy akár az is megtörténhet, hogy eleve kikéri a tanácsát, de ezt is nyilván zenésze és nyitottsága válogatja, ki hogyan reagál a kritikára. Hadd tegyem rögtön hozzá, hogy szerintem ebben az esetben előnyös, ha a kritikus jó kapcsolatot ápol a zenésszel, mert úgy egy negatív kritika is könnyebben

elfogadható. Egy másik lehetőség, hogy a kritikus inkább a közönséghez beszél, az ő ízlésüket szeretné formálni. Szerintem ez az a kategória, ami itthon jóval népszerűbb, elsősorban talán **Puzsér Róbertnek** köszönhetően. Az ő dörgő hangú kritikái – olykor talán a látszat ellenére – jellemzően nem ahhoz szólnak, akiről beszél, hanem ahhoz, aki hallgatja, hogy mit beszél. Azt pedig a népszerűsége igazolja, hogy a közönség egyébként rettentő módon ki van éhezve arra, hogy valaki ilyen lendülettel tudjon nekik beszélni a zenéről, adott esetben az ordibálásig fokozódó hangnemmel és a véleménykülönbségekkel együtt is.

MI A METÓDUSA EGY-EGY ILYEN KRITIKA ELKÉSZÜLÉSÉNEK? MILYEN SZEMPONTOK ALAPJÁN ÍRSZ KRITIKÁT?

Én egy elég intuitív ember vagyok, szóval nehéz ezt pontosan körülhatárolni. Ami biztos, hogy mivel eddigi életem során rengeteg zenét hallgattam, elég tudatosan törekszem arra, hogy egy-egy kritikában – persze csak amennyire a téma engedi – hivatkozzak ezekre. Lehet, hogy ez a szakbarbarizmusnak egy nagyon sajátos megnyilvánulása, de nekem ezek a zenetörténeti kontextusok nagyon fontosak. Ráadásul valahol a világ egyik legegyszerűbb dolgának gondolom ezt a folyamatot: meghallasz egy zenét,

ami emlékeztet egy másik zenére, és azonnal elkezdhetsz gondolkodni azon, hogy miben és miért emlékeztet. Hogy ez aztán pozitív vagy negatív megítélés alá esik-e, az más kérdés, de a zenekritika szubjektív jellegét nem is akarom tagadni.

MINDEN MUNKÁHOZ JÓ, HA VANNAK OLYAN KÉPESSÉGEINK, MELYEK AZ ADOTT SZAKMÁHOZ ELENGEDHETETLENEK. EZ ALAPJÁN KIBŐL LEHET KRITIKUS?

Nagyrészt autodidakta kritikusként azt tudom mondani, hogy abból, aki megfelelő mennyiségű szenvedéllyel és önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy adott témában egy követhető retorikával leírja a gondolatait. A lexikális tudás folyamatosan tágítható, de ez a kellő szenvedélyesség mellett annyira automatikusan történik, hogy az ember sokszor észre se veszi, hogy – a nagy közhellyel élve – ma is tanult valamit. Talán ezt hívják flow-élménynek.

(Vincze-Hajnal Blanka)

A teljes interjú a due.hu-n olvasható.

Spórolni menő – és hasznos!

HA VALAMI MEGTETSZIK, MEGVEHETJÜK AZONNAL – HA VAN RÁ PÉNZÜNK. KÖLTHEKEZHETÜNK, ÉLHETÜNK A MÁNAK, VAGY HOZHATUNK EGY ENNÉL SOKKAL OKOSABB ÉS TUDATOSABB DÖNTÉST: FÉLRE IS TEHETÜNK A PÉNZÜNKBŐL. MINDIG GONDOLNI KELL A JÖVŐRE IS. ÉRDEMES SPÓROLNI AKÁR EGY KONKRÉT CÉL ÉRDEKÉBEN, VAGY ÁLTALÁBAN A BIZTONSÁGRA TÖREKEDVE. VÁLTOZNAK AZ ÉLETHELYZETEINK, VÁLTOZHATNAK A CÉLJAINK, DE MINDIG JÓ, HA VAN TARTALÉK PÉNZÜNK, AMIHEZ NYÚLHATUNK. GION GÁBORRAL, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM PÉNZÜGYEKÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRÁVAL BESZÉLGETTÜNK A TAKARÉKOSSÁGRÓL.

A takarékoság egy gondolkodásmódot jelent. Tisztában kell lennünk a rendszeres kiadásainkkal, a bevételeinkkel. A különbözetet tudatosan kell kezelni, a megtakarítást pedig be kell építeni a havi rutinok közé. A cél, hogy mindig legyen valamennyi tartalékunk, amihez vész esetén nyúlhatunk. Tehát a takarékoság nem pusztán azt jelenti, hogy minden hónapban félre tudunk tenni egy bizonyos összeget a párnánk alá, vagy inkább a bankszámlánkra.

A takarékoságot érdemes minél előbb elkezdni, nem kell várni az önálló életünk kezdetéig. Szüleid is hálásak lesznek, ha – akár a te segítségeddel – több pénz marad a hónap végén a családi kasszában. Az első lépés, hogy mindig alaposan gondoljuk meg, hogy mit veszünk le a polcra. Tegyük fel a kérdést, hogy valóban szükségünk van-e az adott tárgyra, szolgáltatásra. A nem tervezett, hirtelen elhatározásból történő pénzköltést nevezik impulzív vásárlásnak. Ilyenkor többnyire olyasmit veszünk meg, amit nem feltétlenül akartunk, mert nincs rá vagy szükségünk vagy pénzünk, mégis hagyjuk magunkat „rávenni” a vásárlásra. Az impulzív vásárlás a 21. század kereskedelmének „nagyszerű” találmánya, amit különféle marketingeszközök segítenek. Így igyekeznek minél csábítóbbnak mutatni számunkra a terméket. Ezeknek tudni kell ellenállni. Meg kell szűrni, hogy mi az, amit

tényleg kihasználnák a mindennapjaink során, esetleg tényleg nagyon jó áron van, így – bár nem terveztük – mégis megéri megvásárolni.

Annál, hogy olyan tárgyakban áll a pénzünk, amikre valójában nincs is szükségünk, sokkal okosabb döntés, ha félretesszük a fel nem használt havi zsebpénzünket, keresetünket. A folyamatos spórolás, a tudatos költés oda vezethet, hogy egy idő után akár nagyobb összeget tudhatunk már a számlánkon vagy a malacperselyünkben. A megtakarítást be is lehet fektetni, így tovább kamatozik a pénzünk. A takarékoság célja lehet egy későbbi nagyobb kiadás is.

Leendő egyetemistaként gondolhatunk arra, hogy egy új laptop hasznos befektetés a tanulmányaink megkezdése előtt, márpedig ez nem kis kiadást jelent. Az életük kezdetén álló huszonevesek esetében ez egy autó vásárlása vagy egy lakás megalapozása vagy akár az albérlés bútorozása, felszerelése is gyakori cél. Ha elég korán elkezdjük a gyűjtést, akkor kisebb megtakarításokkal, könnyebben spórolhatunk rá. Ráadásul amikor eljutunk a vásárlás pillanatához, már nem kell kapkodnunk, nem kell felesleges hitelekbe vagy kompromisszumokba bocsátkoznunk – fejtette ki a pénzügyekért felelős államtitkár.

Azoknak, akik idén végeznek a középiskolában, és szeptembertől vár rájuk a felsőoktatás, a

előtt tartani, hogy mindig jelentkeznek egyedi vagy váratlan kiadások, mint például javítási költség egy technikai eszköz meghibásodása miatt, vagy új ruha, cipő vásárlása. Ezekre jó előre félretenni valamennyit. Ha nem vagyunk képbén ezekkel a költségekkel, akkor könnyedén kifolyhat a kezünkől a pénz. Ilyenkor egyszer csak azt vesszük észre, hogy már a hónap közepén elfogyott a havi keretünk. Kis előrelátással és tudatos tervezéssel könnyebben fogunk tudni úgy gazdálkodni a pénzünkkel, hogy mindig maradjon a hónap végén a zsebünkben – tanácsolta Gion Gábor államtitkár.

A hóvégi maradványt is érdemes félretenni. Ezt jó már korábban, a középiskolai évek alatt is gyakorolni. Úgy költsézzünk, hogy mindig tudjunk valamennyit tartalékolni. Ha megszokjuk, hogy minden hónapban félreteszünk, akkor a felnőtt élet küszöbén is könnyebb lesz takarékosan élni, gazdálkodni. Márpedig a munka világában ez egy nagyon fontos erény. Felnőttként már nem csak arra kell majd gondolnunk, hogy milyen szuper lesz venni egy új biciklit az összegyűjtött pénzünkből. Gondolnunk kell arra is, hogy ha esetleg valamikor elveszítjük a munkánkat, rendszeres jövedelmünket, akkor is legyen tartalékunk a nehéz időszak áthidalására. Az iskolából nézve még roppant távolinak tűnik az idős kor, amikor nyugdíjba megyünk. De tudni kell, hogy ekkor majd a bevételeink is csökkenni fognak, mert a nyugdíj többnyire alacsonyabb összegű, mint a munkabér. Léteznek viszont célzott megtakarítási formák, melyekkel az idős korunk anyagi biztonságát tudjuk megteremteni. A nyugdíjelőtakarékoskodást már a munkába álláskor el kell kezdeni. Így havi kisebb megtakarítás mellett is idős korunkra rendelkezésre fog állni egy akkora összeg, amiből fenntarthatjuk majd a megszokott életszínvonalunkat.

szüleiktől való különélés, azt ajánljuk, hogy már most gondolják végig a későbbi kiadásaikat. Érdemes előre költségvetést készíteni. Először is tisztában kell lennünk a bevételeinkkel, legyen az zsebpénz vagy diákmunkából megszerzett kereset. A másik oldalon tervezzünk a rendszeresen felmerülő kiadásokkal, mint az albérleti díj, rezsi, az étkezés, utazás, telefonszámla. Érdemes szem

Manapság elég alacsonyak a banki kamatok. A nagyobb megtakarítást nem érdemes bankban tartani, jobban megéri befektetni. Jó döntés lehet például államkötvénybe investálni. Persze ezen kívül számos más befektetési lehetőség is létezik. Azonban csak olyanba kezdjünk bele, amit teljesen átlátunk és ismerünk. Fő a biztonság! Ha egy befektetési módszer nem teljesen világos számunkra, akkor azt semmiképpen ne válasszuk! Alaposan utána kell járni a tervezett befektetés minden szegmensének. Ha álmunkból felkeltenek, akkor is meg kell tudni mondani, hogy szükség esetén hogyan tudjuk kivenni onnét a pénzünk. Megbízható módszert kell választani, amiből végül nyereségesen léphetünk ki.

A befektetések, köztük az államkötvények is, csak a 18 éven felüliek számára elérhetőek. Aki még nem lépett a felnőttkorba, de mégis befektetési módokon gondolkodik, a szüleivel egyeztetve tud döntést hozni. Ha ő maga nem tudja hivatalosan befektetni az összegyűjtött pénzét, a szülei megtehetik nekik.

A legfontosabb, hogy minél korábban kezdjük el a tudatos és takarékos életmódot. Ebből csak előnyünk származhat. Rádadásul fiatalon és idősként egyaránt nagy biztonságérzetet adhat a tudat, hogy ha megszorulnánk, akkor mindig van hova nyúlni.

(Szalai Boglárka)

ISMÉT „AZ ÉV HONLAPJA” DÍJAT NYERT A PÉNZÜGYMINISZTERIUM „OKOSAN A PÉNZZEL!” HONLAPJA

A Pénzügyminisztérium pénzügyi ismeretterjesztő oldala, az „Okosan a pénzzel!” (www.okosanapenzel.hu) különdíjas lett a Magyar Marketing Szövetség és az Internet Marketing Tagozat „Az Év Honlapja” pályázatán kormányzati kategóriában. Az oldalt már jól ismerhetitek, hisz a DUE Tallózó hasábjain is gyakran említjük, és többször be is mutattuk, mi mindenben segít a diákoknak is.

A tárcsa által 2019-ben újtárra indított okosanapenzel.hu oldal a pénzügyi tudatosság erősítését szolgálja. Az oldal elindításának évében már megkapta „Az Év Honlapja” elismerést. A zsűri most is

kiemelte, hogy a könnyen kezelhető és jól átlátható felület minden korosztályt megszólítva kínál márkasemleges és hasznos pénzügyi tudnivalókat. Az oldal mintegy iránytűként szolgál az elérhető pénzügyi információk között. A szöveges anyagok mellett rövid, magyarázó kisfilmek, sőt háztartási költségvetési kalkulátor és a pénz világába kalauzolójáték is várja a látogatókat.

A Pénzügyminisztérium saját fejlesztésű honlapja a koronavírus járvány miatt elrendelt veszélyhelyzetben is nagy segítséget jelenthet, ugyanis információt nyújt azokról az intézkedésekről is, amelyekkel a kormány a vállalkozásokat és a háztartásokat segíti.

MAGADÉRT IS ÁLLJ JÓT!

HA VÁSÁROLSZ, FOGYASZTASZ. AKKOR IS, HA CSAK EGY SZENDVICSET VESZEL, AKKOR IS, HA KONCERTJEGYET, ÉS AKKOR IS, HA VONATON UTAZOL. HA PEDIG FIZETSZ EGY TERMÉKÉRT VAGY SZOLGÁLTATÁSÉRT, AKKOR MEGILLETNEK A FOGYASZTÓI JOGOK. HOGY MI MINDENRE ÉRDEMES ÉS KELL FIGYELNED, ÉS MIT TEHETSZ, HA VALAMI GONDOD TÁMAD, A KÖVETKEZŐ HÓNAPOKBAN MEGTUDHATOD SOROZATUNKBÓL. MINDEBEN SIKLÓSI MÁTÉ FOGYASZTÓVÉDELMI SZAKÉRTŐ LESZ TOVÁBBRA IS SEGÍTSÉGÜNKRE.

Fogyasztói jogok akkor illetnek meg minket, ha magánszemélyként vásárolunk, illetve magánszemélyként kötünk szerződést – azaz nem kérünk áfás számlát, nem egy vállalkozás számára szerzünk be valamit. Mivel ez utóbbi diákként igen ritkán fordul elő velünk, ezért kijelenthetjük, hogy minket mindenképpen megilletnek a különböző fogyasztói és fogyasztóvédelmi jogok. Na de mik is ezek? Szigorúnak tűnő elnevezésük miatt hihetnénk, hogy diákként ezzel nincs dolgunk, pedig nagyon is van!

A fogyasztói jogok között vannak annyira kézenfekvőnek tűnők, amiről nem is gondolnád, hogy fel kell sorolni. Ilyen például a jogunk, hogy tájékoztatást kapjunk árakról. Ugyanígy jogunk van tájékoztatást kapni a termékekről, tulajdonságaikról, használatukról és a termékszavatosságról – mondta el Siklói Máté.

Ez első fele világos: ha bemész egy boltba vagy webáruházba, látnod kell a termék árát, meg kell találnod a tulajdonságait és a használatával kapcsolatos információkat. Beszéljünk hát a kellékszavatosságról! „Magyarországon a **szavatosság** és a **jótállás** kifejezéseket használják, ezeket tartalmazzák a jogszabályok. A köznyelvben bevett *garancia* jogi szempontból idegen szó a magyar szabályozásban. Ha veszünk egy terméket, és meghibásodik, akkor a garancia szó a magyar jogban nem használható, azaz nem kérhetünk 'garanciális cserét', nálunk más megoldások vannak. Azonosítani viszont lehet, hiszen az idegen nyelvű 'guarantee' jótállást jelent, míg a warranty angolul szavatosságot. Ezek a kifejezések is megtalálhatóak számos szerződésben, vagy termékek dobozán” – világosított fel minket Siklói Máté fogyasztóvédelmi szakértő.

MI A KÜLÖNBÉG A SZAVATOSSÁGI ÉS JÓTÁLLÁSI JOG KÖZÖTT?

A szavatosság és a jótállás a fogyasztói jogok egyszeregye. Ha ezekkel tisztában vagyunk, már fél siker, de ezek ismerete nélkül nem is léphetünk tovább. Ráadásul 2021 januárjában jelentősen megváltoztak a fogyasztóknak a jótálláshoz és a szavatossághoz kötődő jogai. Tegyük ezeket tisztába!

Mindezzel azonban van egy probléma: ha egy hibás terméket visszaviszünk a boltba, ahol vettük, akkor nekünk kell bebizonyítani, hogy mi a szóban forgó hibának az eredete. Netán már akkor is hibás volt, amikor megvettük, vagy az első, szabályos használatok során jött ki egy gyártási probléma? A kereskedőt ugyanis arra nem kötelezi jogszabály, hogyha elejtettük a telefonunkat, és teljesen összetört, akkor visszavegye azt – nem is

A szavatosság az az alapvető jog, mely minden új és használt termékre érvényes, amit megvásárolunk. Amennyiben kereskedőtől veszünk valamit magánszemélyként (nem kérünk céges számlát), minden új termékre két évig, és minden használt termékre legalább egy évig van szavatosság. Minden feltétel, ami ettől eltér, az jogsértő. Nincs kivétel a szabály alól, ez ugyanúgy igaz egy biszu ékszerre, mint egy méregdrága laptopra.

kötelezheti, ha csak nem bármilyen ütést és sérülést álló készülékként adta el nekünk. Vagy ha pár plusz kilogramm miatt elszakadt a nadrágunk, akkor sem cseréltethetjük ki egy másikra, ha nem tudjuk bizonyítani, hogy az anyag vagy a varrás volt gyenge, és azt a kis pluszsúlyt ki kellett volna bírnia. A kereskedő csakis olyan hibákért köteles vállalni a felelősséget, ami a gyártási folyamat során úgynevezett *rejtett hibaként* került

be a termékbe. Ebben az esetben neki meg kell javítania, vagy ki kell cserélnie az adott terméket, esetleg vissza kell fizetnie a vételárat.

Az a kérdés, hogy ki mit bizonyít? „Az első hat hónapban az eladó csak akkor mentesülhet a javítás, csere alól egy hiba esetén, amennyiben bebizonyítja, hogy nem gyártási hiba okozta a problémát. A hatodik hónap után viszont a vásárlóknak kell egy szakvéleménnyel bizonyítani, hogy ez a termék gyártási hiba miatt ment tönkre” – mondta el Siklósi Máté. Tehát a szavatosság két évén belül van még egy „első hat hónapos” szabály is. Ez nem azt jelenti, hogy utána ne lenne érvényes a fogyasztói jogod, csak fél év után már neked kell bizonyítani, hogy a hiba eredetileg is benne volt a termékben, és nem a helytelen használat miatt romlott el. Például, ha az elektromos kisvasút áramkörei rosszul vannak elkészítve, az több hónap használat után is kiderülhet – egyszer csak feladják az addig működő alkatrészek. De ha a kisvasút azért romlik el, mert a kistesód gumikalapáccsal püföli... Nehéz azt mondani, hogy ezt is ki kellett volna bírnia, hisz gyerekjáték.

A **jótállás** egy sokkal egyszerűbb fogalom. *Bár nem vonatkozik az összes termékre, de nem is oszlik ketté a jótállási időszak, és minden esetben az üzletnek kell bebizonyítania, hogy a hiba az átadás után keletkezett.* A fogyasztó szempontjából ez egy erősebb jog. **Két fajta jótállás létezik:** az egyik az, amit egy jogszabály kötelezően előír az értékesítő, a bolt, az eladó, a webshop vagy bárki más számára, a másik pedig az, amikor a gyártók, a kereskedők önkéntesen vállalnak hosszabb jótállási időt. Ahogy említettük, 2021-ben változtak ezek a jogszabályok, szemléletes példa erre egy új autó vásárlása. A mai vételárak nagysága (az autók értéke) miatt egy-egy gépjárműre már 3 éves jótállást kötelező vállalni. E mellett nagyon sok autót forgalmazó cég önkéntesen 5-7 éves jótállást is vállal.

A jogszabályban kötelezően előírt jótállás 2021-ig mindössze 1 évre szólt, de most már a termékek ára határozza meg, hogy sávosan 1, 2 vagy 3 évesnek kell lennie.

10 000 és 100 000 Ft között 1 év jótállást, 100 000 és 250 000 Ft között 2 év jótállást, 250 000 Ft fölött 3 év jótállást kell adni.

Ezek a sávok csak a 2021. január 1. után vásárolt termékekre vonatkoznak. A korábban megvásárolt cikkek továbbra is azzal az egy éves jótállással futnak, ami a vásárláskor hatályos jogszabályban szerepelt.

„Nem minden termékért jár jótállás 10 000 Ft felett sem. Többek között például a ruhaneműk sem minősülnek olyan tartós fogyasztási cikkeknek, amelyre jótállás járna. A jelenlegi jogszabály 36 tételt sorol fel, ami pontosan leírja, hogy mely termékekre kötelező jótállást vállalni. Ilyenek például a háztartási készülékek – vasaló, mosogatógép – és a villamosenergiával működtetett kisebb gépek – olajsütő, kávéfőző – de ugyanígy jótállásra kötelezettek a gázkészülékek, a kézi szerszámok és kerti gépek. A listán szerepelnek még a kerékpárok, szemüvegek, hangszerek, ékszerek, bútorok, lakókocsik, hinták, motoros vízi járművek, baba- és gyermekgondozási cikkek. A híradás- és az irodatechnikai berendezések is ide tartoznak” – tisztázta Siklósi Máté.

Jótállás és szavatosság esetén is, ha meghibásodik a termék, a fogyasztó alapvetően javítási és csere igénnyel térhet vissza a boltba. Ott mindenképpen igazolnia kell, hogy azt a terméket ő vásárolta meg korábban, akár nyugtával, számlával, de egy webshopos visszaigazoló e-mail kinyomtatása is elegendő lehet. Ezek után az üzletben felvesznek egy jegyzőkönyvet, és vásárló eldöntheti, hogy javítást vagy cserét szeretne-e. Azért nincs a felsorolásban a vételár visszafizetése, mert arra csak speciális esetekben van lehetőség. Hiszen nem csak a vevőnek, az eladónak is vannak őket védő jogaik, és egy kisebb, javítható hiba, vagy cserélhető termék esetén nem lehet egyből visszakérni a kifizetett összeget. Azonban ha a javítást vagy a cserét nem tudja biztosítani az üzlet megfelelő határidőn belül, akkor köteles visszatéríteni a vételárat – foglalta össze a legfontosabbakat Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő.

(Bogdán Noémi)

SZÉTRÚGTÁK A CIPŐMET FOCI KÖZBEN, KAPHATOK EGY ÚJAT?

AZ ELŐZŐ CIKKÜNKBEN MÁR TISZTÁZTUK A LEGFONTOSABB ALAPFOGALMAKAT A FOGYASZTÓI JOGOK, SZAVATOSSÁG ÉS JÓTÁLLÁS TÉMAKÖRÉBEN, MOST PEDIG OLYAN GYAKORLATI TUDNIVALÓKRÓL LESZ SZÓ, MELYEK SEGÍTSÉGÜNKRE LEHETNEK, HA NEM TUDJUK, MIT TEHETÜNK VÁSÁRLÓKÉNT EGY TERMÉK MEGHIBÁSODÁSOKOR, MILYEN IGÉNYEINK LEHETNEK EGY TERMÉKKEL KAPCSOLATBAN, MI SZÜKSÉGES AHHOZ, HOGY EZEK BE IS TELJESÜLJENEK, S MIT TEHETÜNK AKKOR, HA AZ ELADÓ ELUTASÍT MINKET. SIKLÓSI MÁTÉ FOGYASZTÓVÉDELMI SZAKÉRTŐ REMEK PÉLDÁKAT HOZOTT NEKÜNK.

Egy meghibásodott termékre – legyen az használt, vagy új – jótállási és szavatossági jogot tudunk érvényesíteni. A termékszavatossági jog értelmében minden terméket vissza lehet vinni annak gyártójához, így, ha az adott terméken látjuk a gyártó elérhetőségét, felvehetjük vele a kapcsolatot, és közvetlenül igényelhetjük a javítást, cserét. Ha közel van, könnyen elérhető számunkra a vásárlás helye, mégis a legjobb megoldás, ha a gyártó helyett az eladó céget keressük meg, hiszen ő az, aki a terméket eladta, és a jogszabályok alapján ő felelős elsősorban annak kicseréléséért. Amikor a kereskedőhöz fordulunk, azt kellékszavatosságnak nevezzük.

Egyre gyakoribb azonban, hogy interneten keresztül vásárlunk, és előfordulhat, hogy az adott webáruháznak nincsen fizikai boltja, ahova elmehetnénk a hibás termékünkkel. Ilyen esetben megkereshetjük a webáruházon található Általános Szerződési Feltételekben, hogy az adott cég esetében milyen módon zajlik egy hibás termék javításának folyamata, átadása. Lehetséges, hogy postán tudjuk feladni a terméket (Ha a termék jótállásra kötelezett és 10 kg-nál nehezebb, akkor minden szállítás költségét a kereskedő köteles vállalni), személyesen bevihetjük egy adott leadási helyre, vagy a webáruháztól fog eljönni valaki a termékért, de az biztos, hogy egy webshop esetében sem tudnak érdemben dönteni egy hibás termék sorsáról anélkül, hogy azt megnézték volna – mondta el Siklós Máté.

Fogyasztóvédelmi szakértőnk megismételte: ahhoz, hogy egyáltalán kezdeményezhessük egy termék javítását, cseréjét, visszavételét,

szükségünk van arra a nyugtára, számlára, jótállási jegyre, webáruház esetében egy visszaigazoló e-mailre, amely igazolja, hogy hol, mikor és milyen áron vettük az adott terméket. Ha ez megvan, felkereshetjük az üzletet a hibás termékkel, ilyenkor a kereskedő köteles lesz felvenni egy jegyzőkönyvet a termék és a vásárló adataival, a termék hibájával, és a vásárló által benyújtott igényvel. **Ezek az igények a következők lehetnek: kijavítás, kicserélés, árleszállítás, elállás a vásárlástól.** Pénzt visszaigényelni csak akkor lehetséges, ha a bolt megfelelő határidőn belül nem tudta a termék kicserélését megoldani, illetve, ha a javítás vagy csere nem lehetséges. Ez utóbbi szituáció főleg kifutott termék esetében (szezonális ruhadarab, elavult elektronikai eszköz) áll fenn. A vásárló a fentiekben túl maga is kijavíthatja, és saját

megbízottal is kijavíthatja a terméket, ha ezt az üzlet megfelelő minőségben vagy határidővel nem tudta megoldani.

„A megfelelő határidő azt takarja, hogy a kereskedőnek törekednie kell a 15 napon belüli javításra vagy cserére, s ha ez nem

elegendő, akkor a 15. nap előtt igazolhatóan értesítenie kell a vásárlót arról, hogy mikor kapja kézhez a terméket. Jótállásra kötelezett termékek esetében, ha a javítási idő a 30 napot is eléri, és a termék még mindig nem készült el, akkor a boltnak 8 napon belül vissza kell adnia a termék árát a vásárlónak, vagy ki kell cserélnie a terméket egy újra. A megkapott új termékre a jótállás ideje újra fog indulni” – mondta el Siklósi Máté.

Jótállási, szavatossági problémák tipikusan ruházati termékek, cipők, és elektronikai eszközök meghibásodása miatt merülnek fel: feljön a cipő talpa, kiszakad a bélése, a pulóver kibolyhosodik, a nadrág közepén kiszakad. Egy vásárlói igény elutasítható, ha azt állapítják meg, hogy a nem rendeltetésszerű használat okozta a terméken a kárt. Az eladónak ugyanis csak olyan hibáért kell vállalnia a felelősséget, ami ténylegesen a gyártás során keletkezett, a hibás anyag okozta, vagy az átadás után keletkezett. „Az előbb említett probléma, a cipő talpának leesése például eredhet a

ragasztásból, de abból is, hogy a vásárló nem kímélte a terméket, és utcai cipőben focizott. Egy cipő lestrapálásakor azon jól láthatók az erre utaló hibanyomok, ilyenkor a kereskedőnek van joga elutasítani a javítás, csere igényét” – hozta példaként Siklósi Máté.

Gyakran utasítják el a telefonokra vonatkozó javítási igényeket. Bár az elv itt is az, hogy a gyártási hibára visszavezethető kárt köteles az eladó javítani, a mi nem megfelelő telefonhasználatunkkal kapcsolatos hibáért azonban nem köteles felelni, mégis nehéz az eladónak bizonyítania azt, hogy egy hiba az átadás után keletkezett-e. Önmagában ugyanis nem elegendő az, hogy a törött kijelző, rongálási nyomok, vagy épp vízesedés a vásárló hibájára utalnak, be kell bizonyítani, hogy a termék hibája közvetlenül ezek miatt jött létre.

Ha elutasítással találkozunk az eladó részéről, de továbbra is úgy érezzük, nekünk van igazunk, fordulhatunk az ingyenesen működő békéltető testületekhez, akár az Európai Bizottság által létrehozott online vitarendezéshez (Online Dispute Resolution – ODR rendszer), s végső soron bíróságra is vihetjük az ügyet, de általánosságban elmondható, hogy ez utóbbi a legdrágább eljárás mind közül, ezért érdemes a megegyezésre törekedni.

(Novák Henrietta)

TUDÓS CSAJOK

TUDÓS CSAJ VAGY? ÉS LENNÉL?

IMÁDOD A BIOSZT, KÉMIÁT,
MATEKOT, FIZIKÁT, FÖLDRAJZOT
VAGY AZ ÖSSZESET ÚGY, AHOGY VAN?

**JELENTKEZZ A TUDÓS CSAJOK
PROGRAMBA 2021. FEBRUÁR 10-IG
A DUE@DUE.HU CÍMEN!**

RÉSZLETEK: WWW.DUE.HU

Szeretnél majd tudós, kutató lenni,
aki megfejti a világ titkait, embereket
gyógyít, kütyüket talál fel?
Vagy épp csak kíváncsi vagy
minderre?
Programsorozatunkon különleges
ifjú tudós és kutatónőkkel
találkozhatsz, megmutatjuk,
mindez nem csak a férfiak világa!

**Megyünk szeizmológiai
és meteorológiai
központba,
csillagvizsgálóba,
gyógyszergyárba,
öslénykutató intézetbe,
rákkutató és agyi
aktivitást vizsgáló
központba – de
mindez csak ízelítő!**

A tudomány varázslatos
világába csak a legjobbak és
legelszántabbak léphetnek be!

A résztvevők száma korlátozott, az
érdeklődők közül felvételi teszttel
vagy beszélgetéssel választjuk
ki azt a 20 diákot, aki a képzést
elvégezheti.
A képzésen való részvételt
oklevéllel igazoljuk.

NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK

4.

TÖBB MINT 19 EZREN TÖLTÖTTÉK KI A FILMTESZTET

REKORDSZÁMÚ RÉSZVÉTELLEL ZAJLOTT A NAGY MAGYAR FILMTESZT DIÁKOKNAK 4. ELSŐ FORDULÓJA: AZ ONLINE JÁTÉKBA TÖBB MINT 19 EZER FIATAL KAPCSOLÓDOTT BE, AKIKNEK FILMTÖRTÉNETI ÉS FILMES SZAKMAI KÉRDÉSEKRE KELLETT VÁLASZOLNIUK. A DUE MÉDIAHÁLÓZAT NEGYEDIK ALKALOMMAL MEGRENDEZETT VERSENYÉNEK DÖNTŐJE FEBRUÁR 26-ÁN LESZ, ÉS ONLINE ÉLŐBEN KÖZVETÍTIK. AZ EDUKATÍV VETÉLKEDŐ TÁMOGATÓJA A NEMZETI FILMINTÉZET.

A játék első fordulójában a www.filmteszt.hu oldalon kellett kitölteni egy online tesztet. Bárki részt vehetett, és rengetegen éltek is a lehetőséggel: 19.068 érdeklődő válaszolt a kérdésekre. A középdöntőbe viszont csak 14 és 20 év közöttiek juthattak be, közülük is a legjobb ezer játékos kapott meghívást a február 16-17-i eseményre, ami online zajlik. A középdöntőről a bejutók már meg is kapták az értesítést.

Az utolsó fordulóba majd a legjobb 12 játékos, akik megmérkőznek egymással február 26-án, immáron személyesen, de zárt ajtók mögött.

Az eseményre Budapesten, a Lurdy házban található Smash Event stúdióban kerül sor, a játékot bárki nyomon követheti, ugyanis a döntőt a szervezők élőben közvetítik itt a www.due.hu oldalon, valamint a DUE Médiahálózat Facebook-oldalán. A Filmteszt nyertese három értékes nyeremény közül választhat: hazavihet egy iPhone 12 vagy egy Samsung Galaxy Note 20 okostelefont, vagy másodmagával választhat egy vonzó európai úticélt 250 000 forint értékben. A második és a harmadik helyezett egy-egy profi kamerás Samsung mobiltelefont nyer.

A DUE Médiahálózat és a Nemzeti Filmintézet a Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak vetélkedővel népszerűsíteni szeretné a klasszikus és új magyar filmeket, tévésorozatokat, valamint szórakoztató módon ismereteket szeretne átadni a hazai és külföldi produkciónban dolgozó magyar filmes szakemberek, rendezők, operatőrök, zeneszerzők, színészek, producerek munkájáról a 14-20 éves fiataloknak. Az idén negyedszer induló országos játékba az elmúlt években összesen több mint 50.000 fiatal kapcsolódott be.

NAGY DIÁK
MÉDIAISMERETI
TESZT

**TÖLTSD KI A NAGY MÉDIAISMERETI TESZTET A NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!**

A FŐDÍJ EGY LENOVO TABLET!

WWW.MEDIAISMERETITESZT.HU

NAGY MAGYAR

FILMTESZT

DIÁKOKNAK

4.

KÖVESD A DÖNTŐT ÉLŐ STREAMEN

A DUE FACEBOOK OLDALÁN

2021. FEBRUÁR 26. 14.00 ÓRÁTÓL!

NFI

NEMZETI
FILMINTÉZET
MAGYARORSZÁG

médiahálózat
due
a diákújságíró egyesület

A FŐDÍJ VÁLASZTHATÓ: IPHONE 12, SAMSUNG GALAXY NOTE 20 VAGY 2 SZEMÉLYES UTAZÁS EGY EURÓPAI VÁROSBA

NAGY DIÁK

4.

BŰNMEGELŐZÉSI

TESZT

TÖLTSD KI A NAGY BŰNMEGELŐZÉSI TESZTET A NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!

A FŐDÍJ VÁLASZTHATÓ:
OKOSTELEFON VAGY GÖRÖGORSZÁGI ÁLOMNYARALÁS

WWW.BUNMEGELOZESITESZT.HU